

Bateman zelfrijdende spuit: Engelse hardrijder

Grotere akkerbouwers en groentetelers kiezen al sneller voor een zelfrijdende spuit dan voor een getrokken veldspuit. De Engelse fabrikant Bateman bouwt onder deze naam zelfrijders die nog relatief onbekend zijn in Nederland. Desondanks lopen er nu toch acht van deze machines.

De Bateman is in Nederland een onbekend merk. Het is echter een degelijke spuit waarover goed is nagedacht. De cabine is zeer ruim met goed zicht. Het trapje kun je pneumatisch

opklappen. De luchtgeveerde zitting is comfortabel en alle bedieningsorganen zitten binnen handbereik. De rijhendel is opvallend groot. Deze gebruik je namelijk niet alleen om te rijden, ook de bediening van de secties

is hierop geplaatst. De Bateman die we bezochten heeft een werkbreedte van 36 meter, verdeeld in acht secties van 4,5 meter. Ook de kantdoppen bedienen je met een knop op de rijhendel, evenals de hoofdafsluiter. Aan de rechtercabinestijl zit een spuitcomputer van LH-Agro waarmee je de hele spuit bedient. De spoorbreedteverstelling stuur je elektro-hydraulisch aan vanuit de cabine. Optioneel is een afstandsbediening zodat je buiten de cabine de spuit op het juiste spoor kunt zetten. Op zijn

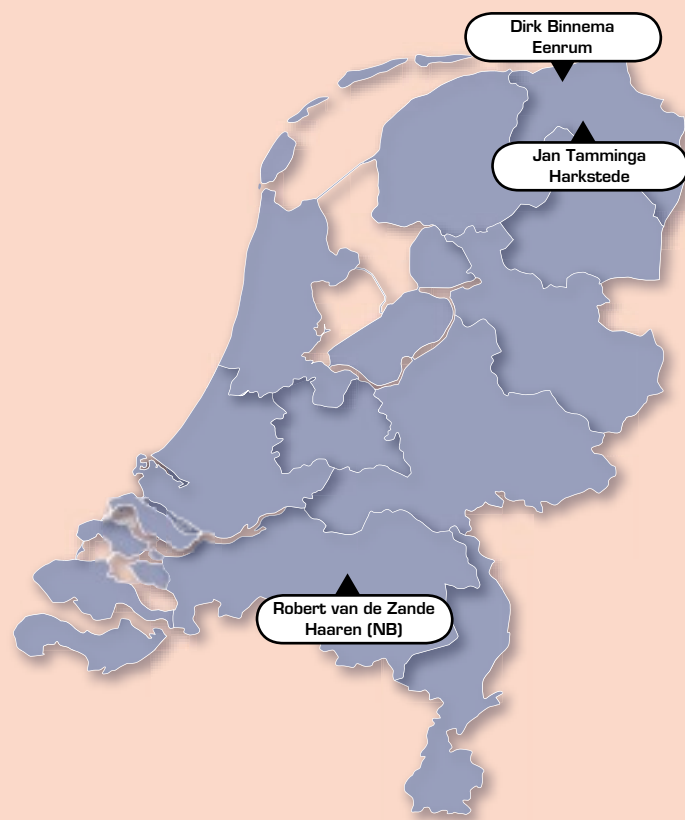
Bij de foto's 1 - 4

- [1] Met de rijhendel bedien je tevens de secties. Deze spuit met een werkbreedte van 36 meter heeft acht secties plus twee kantdoppen. Ook deze kun je met een knop bedienen.
- [2] Met een druk op de knop zet je alle kranen voor de benodigde functie open of dicht.
- [3] Via een kastje in de cabine kun je de spuit automatisch of per boomdeel in- of uitklappen.
- [4] Aan de achterkant van de spuit zijn de kranen en leidingen geplaatst waarmee je de spuit met (schoon) water kunt vullen. Ook kun je het persfilter schoonmaken.

Bateman RB 26

Motor	John Deere Powertech
	6,8 liter Tier III common rail
Vermogen	129 kW (175 pk)
Werkbreedte	24-36 m
Besturing	Twee- en vierwiel
Tankinhoud	3.000 l
Pompcapaciteit	280 l/min
Spoorbreedte	Hydraulisch verstelbaar
	tussen 1,80 en 2,25 m
Prijs excl. btw	146.000 euro voor de
	36 m uitvoering

De ervaringen van gebruikers

Dirk Binnema heeft een akkerbouwbedrijf in Eenrum (GR). Naast poot-aardappelen verbouwt hij ook consumptieaardappelen, suikerbieten, zaaiuien, koolzaad en wintergerst. De grondsoort is zavel en varieert in slib tussen de 15 en 25 procent.

Dirk Binnema: "Geweldige spuit."

"Voorheen had ik al goede ervaringen met een opbouwspuit. Die vind ik een stuk handiger dan een getrokken spuit. Toen ik op zoek was naar een andere spuit, had een zelfrijder mijn voorkeur. De Bateman bevalt tot nu toe zeer goed. De spuit heeft veel capaciteit. Deze benut ik maximaal door snel te rijden met weinig water, slechts 100 l/ha. In zes uur kan ik een rondje aardappelen (80 hectare) spuiten. Verder ben ik erg te spreken over de 'kleine dingetjes', zoals het wasbakje vooraan de cabine, de weinige kranen en het eenvoudige onderhoud. Alle onderdelen zijn min of meer universeel. De wielen zijn wel klein. Hoger dan een 38" kan ik niet gaan in verband met de verstelbare spoorbreedte. Maar de spuit heeft voldoende bodemvrijheid en ik heb er nog niet mee vastgezet. Opvallend is dat de doppen in de boom zitten in plaats van eronder. Zelfs venturidoppen steken er niet onderuit. Een minpunt vind ik wel dat ik te weinig secties heb, slechts acht op 36 meter. Dit wordt een punt van aandacht bij een nieuwe."

Rapport

Comfort:	9,5
Bediening:	9,5
Prijs/kwaliteit:	7,5

Robert van de Zande is eigenaar van Aardbei Extra BV in Haaren (NB). Dit bedrijf is gespecialiseerd in de opkweek van aardbeienplanten. De grondsoort is overwegend zand. Van de Zande heeft een Bateman met een werkbreedte van 36 meter.

Robert van de Zande: "Hoe harder je rijdt, des te vlakker hangt de boom."

"De Bateman hebben we in 2005 gekocht nadat we deze hebben vergeleken met andere merken. Via de dealer zijn we vervolgens in aanraking gekomen met het merk en bovendien had een naburige loonwerker er al eentje lopen. Het aankoopbeleid bij ons is zodanig opgesteld, dat hij eerst aan onze wensen moet voldoen. De prijs komt op de laatste plaats. De spuit vinden we erg betrouwbaar, over alles is nagedacht. De balancering van de boom is goed. Het beste werkt hij als je hard rijdt op een hobbelige ondergrond. Je kunt bij wijze van spreken zonder problemen dwars over aardappelruggen heen rijden. De spuit is voorzien van luchtondersteuning zodat we goed onder het blad kunnen spuiten. Bovendien kunnen we nu 8 tot 10 km/h rijden met een afgifte van 150 liter water per hectare. Een minpuntje van de machine vind ik het geluidsniveau in de cabine. Dit is wat aan de hoge kant. Voor de rest ben ik erg te spreken over de spuit. De fabrikant is ook akkerbouwer geweest en dat is te zien aan de hele uitvoering."

Rapport

Comfort:	7
Bediening:	7
Prijs/kwaliteit:	9

Een 27 meter brede Bateman met luchtondersteuning draait sinds 2008 bij Loonbedrijf Tamminga uit Harkstede (GR). Dit bedrijf doet werkzaamheden in voornamelijk aardappelen, granen, bieten en gras. Hierbij komt de verstelbare spoorbreedteverstelling goed van pas.

Jan Tamminga: "Spuit blinkt uit in eenvoud."

"Van Bateman hadden we nog nooit gehoord. De eerste informatie die we in handen kregen bestond uit twee A4'tjes Engelse tekst. Maar na enkele goede verhalen gehoord te hebben, besloten we toch om de spuit te kopen. Hier heb ik tot nu toe geen spijt van gehad. Punten die ons aanspreken zijn de boomophanging, lage eigen gewicht, eenvoudige constructie en dito bediening. In vergelijking tot andere merken zelfrijders blinkt de Bateman uit in eenvoud. De spuit werd afgeleverd met een starre boomophanging. Door aan een knop te draaien, kon je deze wel veranderen maar dit werkte volgens ons niet naar behoren. Daarom zijn er nu drie sensoren aan de boom geplaatst die de afstand tussen de grond en de boom meet zodat die automatisch vlak wordt gesteld. De spoorbreedteverstelling wordt bij ons veelvuldig gebruikt. Alleen is het jammer dat je niet kunt zien op welke breedte het spoor nu werkelijk staat. Daarom hebben we zelf twee sensoren aan de as gemaakt zodat we dit nu in de cabine kunnen aflezen."

Rapport

Comfort:	8
Bediening:	9
Prijs/kwaliteit:	8

smalst staat de machine op 1,80 meter. In volledig uitgeschoven toestand kun je tot 2,25 meter gaan. Jammer genoeg ontbreekt er een wijzer om de exacte spoorbreedte te kunnen aflezen. Wil je de spuit bijvoorbeeld op 2 meter spoor zetten, dan heb je een afstandsbediening en een rolmaat nodig. Qua besturing kun je kiezen tussen twee- en vierwielbesturing. Door stuurstangen blijft de spuit bij iedere spoorbreedte spoorvolgend.

Spuitbomen

De bomen steken degelijk in elkaar door de driehoekconstructie. De bovenkant bestaat uit een dikke pijp waaraan een dubbele vakwerkconstructie is gelast. Aan de onderkant zit een dubbele rij vierkante kokers. De spuitleiding zit daar zo'n 10-15 cm boven. De uiteinden van de doppen zitten in de boom zonder dat dit het spuitbeeld aantast. Bovendien kun je de doppen niet beschadigen. Zelfs lange venturidoppen steken niet onder de boom uit. Dat de spuit van Engelse

makelij is, blijkt uit het balanceringsstelsel. De bomen hangen aan het middenstuk met het scharnierpunt in het midden. Vier schokdempers brengen de boom in balans. Vanuit de cabine kun je de bomen 'hard' of 'zacht' laten balanceren. Optioneel is een Norac-systeem. Dit zijn drie sensoren die de afstand meten tussen de boom en het gewas of de grond. De boomhoogte wordt dan automatisch aangepast. Per kant kun je de boom optrekken voor eventuele obstakels.

Vullen van de spuit

De modellen tot de RB 55 zijn standaard uitgerust met een pomp die een capaciteit heeft van 280 l/min. Vanaf de RB 55 wordt er een pomp met een capaciteit van 400 l/min geplaatst. Mocht je 280 liter te weinig vinden, dan kun je een eenzelfde pomp achter de huidige plaatsen. De aansluiting van de slang om de spuit te vullen zit aan de achterkant. Tevens zit hier een aansluiting om de schoonwatertank met leidingwater te vullen. De schoonwatertank kun je ook via de pomp vullen. Dit kun je regelen door een kraan om te zetten. Tijdens het reinigen van de tank kun je ook het persfilter spoelen. Hiervoor koppel je een slang aan de aftap en zet je de kraan op 'naar buiten'. Het vuil dat uit het filter komt, vang je dus direct op. Deze functie kun je ook gebruiken in combinatie met een spuitlans wanneer je bijvoorbeeld kantjes wilt spuiten. Vóór de slangaansluiting zit een bedieningskast met een vijftal drukknoppen. Hiermee stuur je de kranen zó aan dat ze gelijk in de juiste positie staan. Druk je bijvoorbeeld op 'fustreiniger', dan gaat de leiding naar de fustreiniger open en kun je de tank met middel vullen of lege fusten reinigen.

'Schoon water naar pomp' wil zeggen dat je de tank vult met schoon water zodat je deze kunt spoelen.

Spuiten

Dat je hard kunt en moet rijden blijkt niet alleen uit de boomophanging. De hydraulische vering zorgt voor een hoog comfort tijdens het spuiten. De ballonbanden worden standaard gemonteerd en hebben een groot contactoppervlak en daardoor lijkt het dat de ondergrond altijd effen is. Wil je met wat meer wind spuiten, dan kun je de spuit uitrusten met een luchtzak of airtech. Wanneer je zo hard rijdt, kun je ook met minder water toe; 100 liter water is dan voldoende.

Onderhoud

Dat de Bateman door praktijkmensen is gebouwd, blijkt uit de extra snuffjes. Begin je vooraan, dan zit er een watertankje met een elektrisch pompje zodat je je handen kunt wassen. De spuitsecties zijn luchtaangestuurd. Het verdeelblok zit onder de cabinedeur. Zonder enig gereedschap kun je dit blok te voorschijn halen om het schoon te maken, te controleren of onderdelen te vervangen.

De scharnierpunten zijn allemaal voorzien van vetnippels. Op het nazien van de motor na, hoeft je vrijwel nooit bovenop de spuit te komen. Alle belangrijke onderdelen zitten op manhoogte.

▲ Via de fustreiniger kun je de spuit vullen. Zodoende hoef je niet op de spuit te klimmen.

▲ Door twee halve manen kun je met korte cilinders de spuit open- en dichtvouwen.

▲ Na het dichtvouwen daalt het middenstuk zover, dat de maximale hoogte 4 meter is.

Bateman RB 26

De zelfrijder van Bateman is nog relatief onbekend maar wel geliefd bij de gebruikers. Je kunt er een hoge capaciteit mee behalen. De standaarduitvoering van de balancering is niet bij iedereen naar wens, maar kan aangepast worden. De spuit blinkt uit in eenvoud.

Voor en tegen

- + Degelijke bouw
- + Stabiele boom
- + Eenvoudige opbouw en bediening
- + Hoge capaciteit
- Geen markering voor de spoorbreedte
- Grootste velgmaat 38 inch